

**Здружение на граѓани „Реактор - истражување во акција” –
Скопје**

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

за годината завршена на 31 декември 2022
со

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

СОДРЖИНА

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	4
БИЛАНС НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ	6
БИЛАНС НА СОСТОЈБА	7
ДЕЛОВЕН ФОНД	8
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ	9

ОПШТИ ПОДАТОЦИ

*Бул. Партизански одреди 18-1/11
1000 Скопје, Р. Северна Македонија*

info@reactor.org.mk

Претседател:

Тања Иванова

Банка:

НЛБ Банка АД Скопје

PCM МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

Даме Груев 8, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија

Т+389 (0)2 3233 301

Т+389 (0)2 3233 302

www.rsm.mk

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Здружение на граѓани „Реактор - истражување во акција” – Скопје

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Здружението на граѓани „Реактор - истражување во акција” – Скопје коишто го вклучуваат билансот на состојба заклучно со 31 декември 2022, како и билансот на приходи и расходи и прегледот на значајни сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Законот за сметководство на непрофитни организации, изготвени на модифицирана готовинска основа, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со стандардите за ревизија кои што се во примена во Република Северна Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD**РЕВИЗИЈА | ДАНОЦИ | СОВЕТУВАЊЕ**

PCM МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје е член на PCM мрежата и тргува како PCM. PCM е трговското име кое се користи од страна на членките на PCM мрежата. Секој член на мрежата PCM е независно друштво кое работи согласно своите доделени права и обврски. Мрежата PCM самата не е посебно правно лице во ниедна јурисдикција.

PCM МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

Даме Груев 8, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија

Т+389 (0)2 3233 301

Т+389 (0)2 3233 302

www.rsm.mk

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешни прикажувања на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на Здружението на граѓани „Реактор - истражување во акција“ – Скопје заклучно со 31 декември 2022 година, како и неговата финансиска успешност за годината којашто завршува тогаш, во согласност со Законот за сметководство на непрофитните организации.

Скопје, 29.05.2024

Овластен ревизор

Јаглика Јорданова Андријеска

Друштво за ревизија

PCM Македонија ДООЕЛ Скопје

Друштво за ревизија PCM
МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје**THE POWER OF BEING UNDERSTOOD****РЕВИЗИЈА | ДАНОЦИ | СОВЕТУВАЊЕ**

PCM МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје е член на PCM мрежата и тргува како PCM. PCM е трговското име кое се користи од страна на членките на PCM мрежата. Секој член на мрежата PCM е независно друштво кое работи согласно своите доделени права и обврски. Мрежата PCM самата не е посебно правно лице во ниедна јурисдикција.

БИЛАНС НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ

		Година завршена на 31-дек	
(во илјади денари)	Белешка	2022	2021
ПРИХОДИ			
Приходи од донации	4	41.357	23.888
Камати и курсни разлики	4	426	30
Останати приходи	4	20	58
ВКУПНО ПРИХОДИ		41.803	23.976
Пренесен дел од вишокот на приходите од претходната година	4	12.097	6.415
РАСХОДИ			
Програмски расходи	5	49.614	18.294
ВКУПНО РАСХОДИ		49.614	18.294
Остварен вишок на приходи / (Непокриени расходи)		4.286	12.097
Данок на непризнаени расходи		-	-
Остварен вишок на приходи по оданочување / (Непокриени расходи по оданочување)		4.286	12.097

Скопје, 28.02.2023

Тања Иванова
 Претседател

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

		Година завршена на 31-дек	
(во илјади денари)	Белешка	2022	2021
СРЕДСТВА			
<u>Долгорочни средства</u>		614	452
Материјални средства	6	549	367
Нематеријални средства	6.1	65	85
<u>Тековни средства</u>		4.286	12.097
Побарувања од купувачи	7	-	-
Останати побарувања	8	-	-
Парични средства	9	4.286	12.097
<u>АВР</u>	10	-	-
ВКУПНО СРЕДСТВА		4.900	12.549
ФОНДОВИ И ОБВРСКИ			
<u>Фондови и резерви</u>		614	452
Деловен фонд		614	452
<u>Тековни обврски</u>		-	-
Обврски спрема добавувачи	11	-	-
Останати обврски	12	-	-
<u>ПВР</u>	13	4.286	12.097
ВКУПНО ФОНДОВИ И ОБВРСКИ		4.900	12.549

Скопје, 28.02.2023

Тања Иванова
 Претседател

ДЕЛОВЕН ФОНД

Преглед на движењето на деловниот фонд, ревалоризационите резерви и акумулираните вишоци на приходи				
(во илјади денари)	Деловен фонд	Ревалоризациони резерви	Акумулирани вишоци на приходи	Вкупно
2021				
Состојба на 01.01.	505	-	6.415	6.920
Приходи во годината			23.976	23.976
Расходи во годината			(18.151)	(18.151)
Зголемување на материјални средства/ (капитални расходи)	143		(143)	-
Амортизација	(196)			(196)
Состојба на 31.12.	452	-	12.097	12.549
2022				
Состојба на 01.01.	452	-	12.097	12.549
Приходи во годината			41.803	41.803
Расходи во годината			(49.492)	(49.492)
Данок на непризнаени расходи			-	-
Зголемување на материјални средства/ (капитални расходи)	122		(122)	-
Амортизација	(184)			(184)
Донација	224			224
Состојба на 31.12.	614	-	4.286	4.900

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

1. Општо за Здружение на граѓани „Реактор - истражување во акција“ – Скопје

Реактор е независна, непрофитна и непартиска организација [think-tank]. Формално е регистрирана во јануари 2005 год., меѓутоа пред тоа, од мај 2004 год., постоеше како неформална организација.

Основна цел е да овозможува истражувања насочени кон креирање на јавни политики и да поттикнува дебати и дискусии за актуелни политики во Северна Македонија. Со тоа Реактор сака да придонесе кон развој на Северна Македонија и нејзина интеграција во ЕУ.

Реактор е управувана од страна на Извршен одбор, Претседател и Собрание.

Реактор го сочинува мулти-дисциплинарен тим од млади истражувачи и аналитичари посветени да обезбедат соодветни, навремени и независни податоци за состојбите во Северна Македонија и да понудат нивна експертска анализа.

Денес, Реактор има пријатели во сите земји од Западен Балкан и соработува со останатите тинк-танк организации од Северна Македонија.

Тековна состојба на правното лице од регистарот на комори

ЕМБС	5954096
Целосен назив на правното лице	Здружение на граѓани Реактор-истражување во акција Скопје
Седиште	Бул. Партизански одреди 18-1/11 Скопје
Датум на основање	25.01.2005
Единствен даночен број	4030005548897
Приоритетна дејност	94.99 – Дејности на други организации врз база на зачленување, неспомнати на друго место

1. ОСНОВИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Финансиските извештаи на Здружението на граѓани „Реактор - истражување во акција“ – Скопје се изготвени во согласност со законските прописи кои се применуваат во Република Северна Македонија, а се однесуваат на работењето на непрофитните организации, во прв ред Законот за сметководство на непрофитни организации ("Службен весник на РСМ" бр. 24/03, 17/11 и 154/15) и Правилникот за сметководство на непрофитни организации (Службен весник на РСМ 42/03, 08/09, 12/09 и 175/11), како и соодветните подзаконски прописи донесени врз основа на Законот за непрофитни организации.

Финансиските извештаи се изготвени според сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции. Тоа значи дека финансиските извештаи се изготвени на готовинска основа, каде што приходите се признаваат кога се наплатени, а расходите кога се платени, со дозволено пречекорување од 30 дена по завршување на извештајниот период.

Финансиските извештаи се изготвени врз претпоставка на континуитет во работењето, односно Здружението на граѓани „Реактор - истражување во акција“ – Скопје нема намера и нема причини да ги прекине активностите во блиска иднина.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено.

2. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики применети при изготвување на финансиските извештаи се прикажани во понатамошниот текст. Сметководствените политики на Здружението на граѓани „Реактор - истражување во акција“ – Скопје доследно се применуваат од година во година.

3.1 Политика на признавање на приходите и расходите

Признавањето на приходите и расходите се спроведува согласно член 13 од Законот за сметководство за непрофитни организации, односно според сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции.

Сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени односно трансакции значи приходите да се признаат во пресметковниот период во којшто настанале според критериумот на мерливост и расположливост. Приходите се мерливи кога можат да се искажат вредносно. Приходите се расположливи кога се остварени во пресметковниот период или во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период под услов приходите да се однесуваат на пресметковниот период и служат за покритие на обврските од тој пресметковен период.

Сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени односно трансакции значи расходите да се признаваат во пресметковниот период во којшто настанале или во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период, под услов обврската за плаќање да настанала во тој пресметковен период.

Ставките на залихите на материјали се признаваат во расходи по набавна вредност. Набавната вредност ја сочинува куповната цена, зголемена за увозните царини, данок на додадена вредност, издатоците за превоз и сите други издатоци кои директно можат да се додадат на набавната вредност, односно на трошоците за набавка, намалени за дисконти и за работи.

3.2 Долгорочни средства

Долгорочните средства се искажуваат по набавна вредност. Набавната вредност на долгорочните средства ја сочинува куповната цена зголемена за увозни царини, данок на додадена вредност, издатоците за превоз и сите други издатоци кои директно можат да се додадат на набавната вредност, односно на трошоците за набавка.

Долгорочните средства чија поединечна вредност во моментот на набавката е пониска од 300 евра во денарска противвредност се класифицира како ситен инвентар којшто се отпишува еднакратно независно од корисниот век на употреба.

Амортизација

Амортизацијата се пресметува поединечно за секое средство во рамките на групите пропишани во Правилникот за сметководство на непрофитни организации сè додека вредноста на долгорочните средства не биде во целост надоместена. Кога ќе

се надомести вредноста која претставува основица за пресметување на амортизацијата, односно кога износот на набавната вредност на средствата е еднаков со отпишаната вредност, престанува натамошното пресметување на амортизацијата. Тоа важи и ако средствата потоа се користат за вршење на дејноста.

Отписот на вредноста на долгорочните средства се спроведува со праволиниска метода на отпис со примена на годишни стапки пропишани од страна на министерот за финансии во Правилникот за сметководство на непрофитни организации. Во прилог се дадени годишните стапки за амортизација, применети на некои позначајни ставки:

Градежни објекти - згради	2.5%
Опрема	14% до 20%
Компјутери	20%
Мебел	10% до 20%

Основица за отпис на долгорочните средства е набавната, односно ревалоризираната вредност на долгорочните средства.

Пресметувањето на амортизацијата на материјалните средства започнува да се врши од првиот ден на наредниот месец откако тие средства почнале да се користат за вршење на дејноста.

Ревалоризација

Пресметката на ревалоризација на долгорочните средства се врши согласно член 15 од Законот за сметководство за непрофитни организации и членовите 29 и 29-а од Правилникот. Согласно цитираните законски одредби, пресметката на ревалоризацијата се врши во следниве случаи:

- при повлекување од употреба и отуѓување, или
- поради повторно вреднување со пораст на цените на производителите на индустриски производи.

Основица за ревалоризација на долгорочните средства претставува набавната вредност на средствата и нивната сметководствено искажана акумулирана амортизација (исправка на вредноста).

Ревалоризацијата на долгорочните средства поради нивно повторно вреднување се врши со примена на стапката на порастот на цените на производителите на индустриски производи, објавена од Државниот завод за статистика.

Ревалоризацијата се врши така што сите состојби на долгорочните средства се усогласуваат во согласност со извршената проценка до крајот на месецот кога средствата се повлекуваат од употреба, односно се отуѓуваат.

Ревалоризацијата се врши така што сите состојби на долгорочните средства од претходната година се множат со индексот на кумулативниот пораст на цените на производителите на индустриски производи од почетокот до крајот на пресметковниот период, а за долгорочните средства кои се набавени во текот на пресметковниот период нивната состојба се множи со индексот на кумулативниот пораст на цените на производителите на индустриски производи од првиот ден на наредниот месец од месецот во кој е извршена набавката (вложувањето) до крајот на пресметковниот период.

Резултатот од ревалоризацијата на долгорочните средства се пренесува во корист или на товар на изворите на средства.

3.3 Побарувања и обврски

Билансните позиции на побарувањата и обврските се признаваат според договорените износи во договорот.

3.4 Парични средства

Паричните средства се состојат од парични средства во денарска благајна, парични средства на сметка во деловна банка и парични средства на девизна сметка во деловна банка. Паричните средства во благајната и на сметките во домашна валута се внесуваат во главната книга во номинален износ, а во странска валута по курсот на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на билансирањето.

3.5 Износи искажани во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажани во денари според официјалниот курс на НБРСМ на денот на трансакцијата.

Странските средства и обврски во билансот на состојба се искнижени во денари според официјалниот курс на денот на составување на билансот на состојба.

Билансот на успех ги вклучува нето странските курсни добивки и загуби кои се резултат на конверзијата на износите во странска валута во периодот кога се појавиле.

Белешка 4

(во илјади денари)

	2022	2021
Приходи	53.900	30.391
ПРИХОДИ ОД ЧЛЕНАРИНИ, ПОДАРОЦИ, ДОНАЦИИ И ПРИХОДИ ОД ДРУГИ ИЗВОРИ	41.357	23.888
Приходи од членарини (придонеси), подароци и донации	41.357	23.888
ПРИХОДИ ОД КАМАТИ И ПОЗИТИВНИ КУРСНИ РАЗЛИКИ	426	30
Приходи од позитивни курсни разлики	426	30
ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	20	58
Други приходи	20	58
ПРЕНЕСЕН ДЕЛ ОД ВИШОКОТ НА ПРИХОДИТЕ ОД ПРЕТХОДНАТА ГОДИНА	12.097	6.415
Пренесен дел од вишокот на приходите од претходната година	12.097	6.415

Донациите се основен извор на приходи со кои се остваруваат целите на здружението.

Донаторите со кои се склучени договори и износи на префрлени средства во годината може да се видат во долната табела.

(во илјади денари)

Приходи по донатори	2022	2021
Европска Комисија - унапредување на родова еднаквост	30.059	6.028
Kvinna till Kvinna - EU Advocacy for advancing women's rights	2.312	2.269
Косовска Женска Мрежа	-	938
UNICEF	-	209
ФООМ	219	680
European center for Not-for-Profit Law	-	114
Association for Men and Gender Issues Styria	455	455
Младински образовен форум	-	70
Cívica Mobilitas	-	223
Kvinna till Kvinna Sida - кофинансирање Унапредување на родова еднаквост	6.144	12.902
NDI Грант - Унапредување на родова еднаквост преку политичко учество на жените	716	-
ОБСЕ Мисија	684	-
Kvinna till Kvinna - унапредување на работните права на жените, спречување на родова дискриминација	367	-
Мажи и грижа	403	-
ВКУПНО ДОНАЦИИ	41.357	23.888

Белешка 5

(во илјади денари)

	2022	2021
Расходи	49.614	18.294
МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА	1.754	1.009
Потрошени материјали	308	25
Други услуги	368	226
Превозни - транспортни услуги	96	17
Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	69	50
Наемнини и комунални услуги	462	691
Други материјални расходи	451	-
ДРУГИ РАСХОДИ	3.184	1.741
Провизија за платен промет	264	227
Премии за осигурување	1	-
Дневници за службени патувања и патни трошоци	31	-
Надоместоци на трошоци на работници и граѓани	1.530	-
Негативни курсни разлики	476	6
Членарини	61	1
Интелектуални и други услуги	821	1.497
Авторски хонорари	-	10
СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНИ НАМЕНИ	37.373	7.161
Издатоци за меѓународна соработка	37.373	7.161
ПРЕНЕСЕНИ СРЕДСТВА	60	1.653
Пренесени средства на други субјекти	60	1.653
КАПИТАЛНИ И ДРУГИ СРЕДСТВА	122	143
Средства за опрема	122	143
ПЛАТИ И НАДОМЕСТИ НА ПЛАТИ	7.121	6.587
Вкалкулирани плати	7.121	6.587

Белешка 6

(во илјади денари)

Материјални средства

2021	Опрема	Мебел	Останати средства	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 1.1.	1.531	232	5	1.768
Набавки во текот на годината	143	-	-	143
Отуѓување/расходување	-	-	-	-
Состојба на 31.12.	1.674	232	5	1.911
Исправка на вредноста				
Состојба на 1.1.	(1.137)	(232)	-	(1.369)
Амортизација за тековна година	(175)	-	-	(175)
Отуѓување/расходување	-	-	-	-
Состојба на 31.12.	(1.312)	(232)	-	(1.544)
Сегашна вредност 31.12.	362	-	5	367

2022	Опрема	Мебел	Останати средства	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 1.1.	1.674	232	5	1.911
Набавки во текот на годината	271	75	-	346
Отуѓување/расходување	-	-	-	-
Состојба на 31.12.	1.945	307	5	2.257
Исправка на вредноста				
Состојба на 1.1.	(1.312)	(232)	-	(1.544)
Амортизација за тековна година	(149)	(15)	-	(164)
Отуѓување/расходување	-	-	-	-
Состојба на 31.12.	(1.461)	(247)	-	(1.708)
Сегашна вредност 31.12.	484	60	5	549

Белешка 6.1

(во илјади денари)

Нематеријални средства

	2022	2021
Набавна вредност		
Состојба на 01.01.	172	172
Набавки во текот на годината	-	-
Отуѓување	-	-
Состојба на 31.12.	172	172
Исправка на вредноста		
Состојба на 01.01.	(87)	(66)
Амортизација за тековна година	(20)	(21)
Отуѓување	-	-
Состојба на 31.12.	(107)	(87)
Сегашна вредност 31.12	65	85

Белешка 7

(во илјади денари)

	2022	2021
Побарувања од купувачи	-	-

Белешка 8

(во илјади денари)

	2022	2021
Останати побарувања	-	-

Белешка 9

(во илјади денари)

	2022	2021
Парични средства	4.286	12.097
Жиро сметка	1.346	5.594
Девизна сметка	2.940	6.503

Белешка 10

(во илјади денари)

	2022	2021
АВР	-	-

Белешка 11

(во илјади денари)

	2022	2021
Обврски кон добавувачите	-	-

Белешка 12

(во илјади денари)

	2022	2021
Останати обврски	-	-

Белешка 13

(во илјади денари)

	2022	2021
ПВР	4.286	12.097
Дел од вишокот на приходите за пренос во наредната година	4.286	12.097